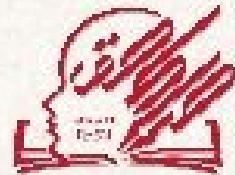

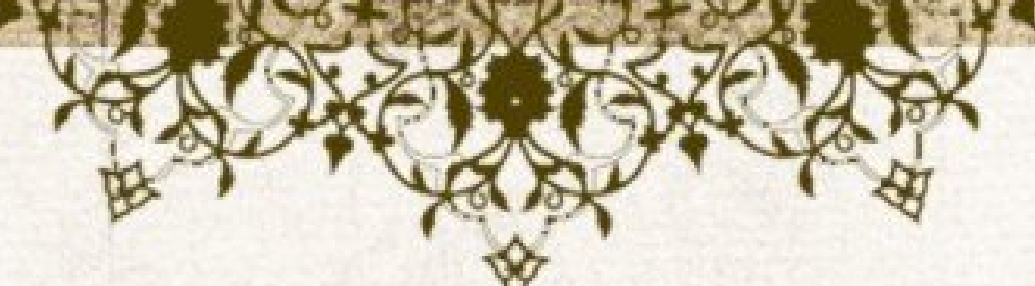
«هوالحکیم»

«وظیفہ گرایۃ کانت»

سخنران:

دکتر وحید باقرپور کاشانی

بعضی از فیلسوفان مثل کانت، این قائل به حسن و قبح ذاتی. می‌گه آقا بد بد! هر جا بد به هر قیمتی باشه نباید تن بهش بدی! مثلاً مثال می‌زنم: می‌گه اگر یک بی‌گناهی فرار کرد، اومد پناه برد به یک خانه‌ای، افرادی چند تا رجاله هم دنبال بودن که این رو بکشن. خب در اون خونه رو می‌زنن احتمال می‌دن که شاید تو این خونه باشه، در این خونه رو می‌زنن می‌گن فلانی این‌جاست؟ خب این دو حالت داره: یا طرف دروغ بگه، بگه این‌جا نیست که بگه این‌جا نیست جان طرف رو حفظ بکنه... یا راستش رو بگه! بگه آقا من وظیفه‌گرا هستم باید به وظیفه‌ی خودم عمل بکنم! تحت هر شرایطی! دروغ در هر شرایطی بد! دروغ دروغه! حالا می‌خواد که بلغ ما بلغ، به هر جا می‌خواد برسه من کار ندارم! من الان دروغ نباید بگم!

خب می‌گه آقا بله! این‌جاست! خب می‌گیرن اون بنده خدا رو می‌کشن!
اگه فرد دروغ بگه جان او حفظش می‌شه، ولی خب یک خلاقی انجام داده
دروغ گفته! این‌جا باید چی کار بکنی؟ این‌جا عقلا و حتی دین تصریح می‌کنه
که دفع افسد به فاسد کن! یعنی اگه جان یک نفر... خونِ یک نفر ریخته
می‌شه، افسدِ. دروغ گفتن چیه؟ فاسدِ! شما دفع افسد کن به فاسد! یعنی
دروغ! کانت می‌گه نه! می‌گه ریخت، ریخت! باید پاییند باشه! دروغِ دروغ!
در هر شرایطی آدم دروغ نباید بگه! خب البته از یک جهتی خوبه! ببینید!
وقتی آدم می‌فهمه دروغ نباید بگه چند جهت داره: یکی دیگه عادت نمی‌کنه؛
نکته‌ی دیگه گاهی وقت‌ها تو مصالح آدم گیر می‌کنه چی کار باید بکنه... این
افسدِ؟ این فاسدِ؟ حالا به اون کار ندارم! ولی خب در هر حال یک نگاهی
هست که کانت فیلسوف شهیر آلمانی چنین نگاهی رو داره. اما در دین،
دفع افسد به فاسد رو مطرح کردند.

